

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๒๑๒/๒๖ ๙๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสนี้ : ส20065
สวต. ๑๑๖
วันที่ 13 พ.ค. ๖๑
เวลา 16.20
รับที่ : 87563/59
วันที่ : 13 พ.ค. 59
เวลา : 16:02

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ข้อเสนอแนะการเริ่มการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. สรุปผลการประชุมคณะทำงานประเมินสถานการณ์เพื่อวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐
๓. คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ ที่ ๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๙

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเสนอข้อเสนอแนะการเริ่มการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐ เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี ตามพระราชกฤษฎีกาว่า ด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าว เสนอ คณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ไม่มี

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากปีที่มีสถานการณ์น้ำปกติ ฤดูกาลเพาะปลูกข้าวของประเทศไทย จะเริ่มต้นในเดือน พฤษภาคม แต่เนื่องจากปัจจุบันสถานการณ์น้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางอยู่ในเกณฑ์น้อย คณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ จึงได้ประเมินสภาพอากาศและ สถานการณ์น้ำ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะการเริ่มการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐ ซึ่งจะเป็นข้อมูลให้ เกษตรกรใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจเริ่มต้นการเพาะปลูกในฤดูกาลผลิตในปี ๒๕๕๙/๖๐

๓.สาระสำคัญ

คณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ โดยมีรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ) เป็นประธาน ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๙ โดยมีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะการเริ่มการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐ ของประเทศ ดังนี้

๓.๑ มติคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงพาณิชย์ และ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สภาพอากาศ สถานการณ์น้ำ และ สถานการณ์การตลาด เพื่อวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐ เพื่อให้ข้อมูลแก่เกษตรกรใช้ ประกอบการพิจารณาเริ่มต้นการเพาะปลูกในฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๙/๖๐

ดังนั้น จึงได้มีคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้ง ปี ๒๕๕๘/๕๙ ที่ ๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะทำงานประเมินสถานการณ์เพื่อวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๖๐ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเลิศจิโรจน์ โกวัฒนะ) เป็นประธานคณะทำงาน รองอธิบดีกรมชลประทานและรองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร เป็นเลขานุการร่วม และมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นคณะทำงาน มีหน้าที่ วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๖๐ และรายงานผลการประเมินสถานการณ์ให้คณะกรรมการอำนวยการบูรณาการแก้ไขปัญหาวิกฤตภัยแล้งปี ๒๕๕๘/๕๙ พิจารณากำหนดช่วงเวลาการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๖๐ เพื่อแจ้งให้เกษตรกรทราบข้อมูลและสามารถวางแผนการเพาะปลูกในฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๖๐ ได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๓.๒ คณะทำงานประเมินสถานการณ์เพื่อวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๖๐ ได้มีการประชุม ๓ ครั้ง ได้แก่ วันที่ ๗ , ๑๙ และ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้ประเมินสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สภาพอากาศ สถานการณ์น้ำ พื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๒.๑ สภาพอากาศ

กรมอุตุนิยมวิทยาและสถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำและการเกษตร ได้สรุปว่าสภาพอากาศเข้าสู่ภาวะปกติแล้วและคาดการณ์ว่า ปริมาณฝนปีนี้จะมากกว่าปกติ ร้อยละ ๖ สำหรับประเทศไทยคาดการณ์ว่าทั้งปีจะมีปริมาณฝนอยู่ในเกณฑ์ปกติและจะเข้าสู่ฤดูฝนในสัปดาห์ที่ ๓ ของเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘ แต่ในช่วงปลายเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม จะเกิดภาวะฝนทิ้งช่วง ประมาณ ๒ สัปดาห์ ซึ่งจะ เป็นไปตามปกติในช่วงฤดูฝน หลังจากนั้นจะมีปริมาณฝนตกตามปกติ และการกระจายตัวค่อนข้างสม่ำเสมอ โดยในช่วงในเดือนสิงหาคมถึงเดือนตุลาคม ปริมาณฝนจะมากกว่าค่าปกติ และฝนปี ๒๕๕๘ และในช่วงปลายฤดูฝนอาจมีพายุจรพัดผ่านเข้ามาในประเทศไทย ๒ ลูก ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงเดือนกันยายน พัดผ่านภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ๑ ลูก และในช่วงเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤศจิกายน พัดผ่านภาคใต้ ๑ ลูก

๓.๒.๒ สถานการณ์น้ำ ณ วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๘ มีปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศ มีน้ำใช้การได้ ๑๐,๓๙๐ ล้านลูกบาศก์เมตร กรณีที่ไม่มีฝนตกปริมาณน้ำดังกล่าวสามารถสนับสนุนการใช้น้ำสำหรับอุปโภค บริโภค และรักษาระบบนิเวศ ได้จนถึงสิ้นเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๘

๓.๒.๓ การบริหารจัดการน้ำในฤดูฝน ปี ๒๕๕๘ เพื่อให้ปริมาณน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำมีเพียงพอสำหรับการใช้น้ำตลอดฤดูฝน ๒๕๕๘ และเก็บกักไว้ในฤดูแล้งที่จะถึง กรมชลประทานพิจารณา ดำเนินการดังนี้

- ๑) จัดสรรน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศให้เพียงพอตลอดทั้งปี
- ๒) การส่งเสริมการปลูกพืชฤดูฝนให้ใช้น้ำฝนเป็นหลัก
- ๓) บริหารจัดการน้ำทำให้มีประสิทธิภาพสูงสุดด้วยระบบและอาคารชลประทาน
- ๔) ดำเนินการเก็บกักน้ำในเขื่อนให้มากที่สุด ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์เก็บกักน้ำต่ำสุด (Lower Rule Curve; LRC) ตามช่วงเวลา เพื่อความมั่นคงด้านการอุปโภค-บริโภค และรักษาระบบนิเวศ

๓.๒.๔ การวางแผนการเพาะปลูกฤดูกาลผลิต ปี ๒๕๕๘/๖๐

- ๑) พื้นที่เพาะปลูกในเขตชลประทาน
 - ลุ่มน้ำเจ้าพระยา ปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนหลัก ๔ แห่ง ได้แก่ เขื่อนภูมิพล เขื่อนสิริกิติ์ เขื่อนแควน้อยบำรุงแดน และเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ คาดการณ์ว่า ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ จะมีปริมาณน้ำใช้การได้ ๑,๗๘๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยแยกพื้นที่เป็น ๒ ส่วน คือ

พื้นที่ลุ่มต่ำ	มีพื้นที่ประมาณ ๑.๔ ล้านไร่ แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูก เมื่อกรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ ใน ๑๘ จังหวัด ได้แก่ พิษณุโลก สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี ชัยนาท สิงห์บุรี นครสวรรค์ สระบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ฉะเชิงเทราสมุทรปราการ กรุงเทพมหานคร นครนายก พิจิตร และอ่างทอง
พื้นที่ดอน	มีพื้นที่ประมาณ ๖.๒ ล้านไร่ ปริมาณน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาจะมีปริมาณมากเพียงพอ แนะนำให้เพาะปลูกได้ตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคม ใน ๒๒ จังหวัด ได้แก่ สุโขทัย กำแพงเพชร พิจิตร อุตรดิตถ์ ตาก พิษณุโลก นครสวรรค์ ชัยนาท สิงห์บุรี สุพรรณบุรี สระบุรี อ่างทอง ลพบุรี พระนครศรีอยุธยา นครปฐม นนทบุรี กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี นครนายก ฉะเชิงเทราสมุทรปราการ และสมุทรสาคร

- ลุ่มน้ำแม่กลอง ปริมาณน้ำต้นทุนในเขื่อนหลัก ๒ แห่ง ประกอบด้วย เขื่อนศรีนครินทร์ และเขื่อนวชิราลงกรณ์ คาดการณ์ว่า ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ จะมีปริมาณน้ำใช้การได้ ๑,๓๖๑ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยแยกพื้นที่เป็น ๒ ส่วน คือ

พื้นที่ลุ่มต่ำ	มีพื้นที่ประมาณ ๐.๐๘ ล้านไร่ แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูก เมื่อกรมอุตุนิยมวิทยา ประกาศการเข้าสู่ฤดูฝนของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๙ ใน ๒ จังหวัด ได้แก่ นครปฐม สุพรรณบุรี
พื้นที่ดอน	มีพื้นที่ประมาณ ๐.๘๕ ล้านไร่ ปกติฤดูเพาะปลูกเริ่มเดือนกรกฎาคม คาดว่าปริมาณน้ำมีเพียงพอ แนะนำให้เพาะปลูกได้ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ใน ๗ จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม ราชบุรี กรุงเทพมหานคร สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

- ในพื้นที่โครงการชลประทานอื่นๆ การเพาะปลูกพืชฤดูฝน จะดำเนินการตามมติคณะกรรมการจัดการชลประทาน (JMC) ของแต่ละพื้นที่ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดเตรียมการประชุมจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๙ แยกเป็น

ภาคเหนือ	แนะนำให้เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๑.๙๓ ล้านไร่ ใน ๑๓ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา ลำพูน ลำปาง น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร และอุทัยธานี ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม
ภาคกลาง	แนะนำให้เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๐.๔๗ ล้านไร่ ใน ๓ จังหวัด ได้แก่ สุพรรณบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	แนะนำให้เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๓.๒๖ ล้านไร่ ใน ๒๐ จังหวัด ได้แก่ เลย หนองบัวลำภู หนองคาย อุดรธานี บึงกาฬ สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด มุกดาหาร ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ ยโสธร อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม
ภาคตะวันออก	แนะนำให้เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๐.๘๕ ล้านไร่ ใน ๘ จังหวัด ได้แก่ นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน
ภาคใต้	พื้นที่รวม ๐.๘๙๗ ล้านไร่ แยกเป็น
- ผังตะวันตก	- แนะนำให้เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๐.๐๒๗ ล้านไร่ ใน ๕ จังหวัด ได้แก่ สุราษฎร์ธานี พังงา กระบี่ ตรัง สตูล ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม
- ผังตะวันออก	- แนะนำให้เพาะปลูกในเขตพื้นที่ชลประทาน ประมาณ ๐.๘๗ ล้านไร่ ใน ๖ จังหวัด ได้แก่ นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม

๒) พื้นที่เพาะปลูกนอกเขตชลประทาน แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลปกติ ประมาณกลางเดือนกรกฎาคม ทั้งนี้ในพื้นที่ภาคใต้ (ฝั่งตะวันออก) ฤดูฝนจะแตกต่างจากภาคอื่น แนะนำให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกตามฤดูกาลปกติ ประมาณเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
โทรศัพท์ ๐๒-๒๘๑๔๔๐๑